

Besedilo iz romana, Lovro Kuhar - Prežihov Voranc „Požganica“ VIII.

„Človek se mora prav vprašati, česa pravzaprav tukaj iščemo? Na Dunaju so nam pridigovali, da je naša nemška domovina v nevarnosti, da Srbi segajo po nemških krajih, a tu, komaj smo zapustili Celovec, hodimo po samih slovenskih krajih. Ali ste že slišali, da bi kak kmet nemški govoril? Jaz ne! Dobro so nas potegnili.“

Obergast, ki je do sedaj molčal in s puškinim kopitom vrtal v mehka tla, se je počasi oglasil:

„Če človek spozna te kraje, mu pride res marsikaj na misel. Kaj sem opazil v teh treh dneh, kar hodim tod okrog? Skoraj vsi veliki posestniki, skoraj vsi oštirji, in kar je še tega so Nemci, oziroma pravijo, da so Nemci. Helldorfovi uradniki, bogati purgarji tukajšnjih gnezd ... vsi nas pozdravljajo kakor svoje odrešeničke. Človek se mora skoraj sramovati in se vprašati: kaj pa to pomeni? ...“

„Nič dobrega ...“

„To pomeni, da nas je gospoda znala nahujskati drugega zoper drugega in nas spravila skupaj, da si pobijemo glave.“

„Ti kraji so nemški ... !“

Obergast je zamišljen odpljunil na tla, potem pa nadaljeval:

„Mi delamo roboto, očitno roboto! Kakšen interes pa naj imamo kot delavci, ali bodi na primer na tej ali oni hiši nemški ali slovenski napis? Slovenski napisi bi bili pravičnejši, ker je ljudstvo slovensko! Če bi bili mi res poslanci prave ljudske revolucije, potem bi bilo drugače! Tako pa – ne čudim se, če se Slovenci upirajo. Njihov boj za narodno svobodo je bolj upravičen kakor pa naš boj, ki ga baje vodimo za republiko. Če bi bilo drugače, bi se vse to rešilo pošteno in pravično za obe strani.“

Po teh besedah je zavladal daljši molk. Vsi so se zamislili, da so jim skoraj ugasnile pipe in cigarete. Prvi je prekinil molk Rebenig.

„Odkrito povem: dlje kot do Drave ne grem! Kaj pa imam iskati na oni strani? ...“

„Ali misliš, da pojdemo mi?“ so se zdaj skoraj užaljeno oglasili tudi Granictalerji.

Ne da bi popolnoma razumeli, kar je razlagal Obergast, jim je bila ta

misel kar dobrodošla, da se nekako izvijejo iz neugodnega položaja, v katerega so zašli proti svoji volji.

Počasi so volkswehrovci vstali in nadaljevali pot. Ko so prišli do korita, na katerega dnu je bučala Drava, se je na štajerski strani že svitalo. Tu se je bilo treba pridružiti bataljonu, ki je čakal, da prebrodi Dravo pri samem ustju lipiškega potoka. Brod so umikajoči se Slovenci potopili, a zdaj so šele delali nov prehod.

Labočani so z drugimi vred čakali. Kljub temu da so bili utrujeni in da je bila zdaj najlepša priložnost za počitek, so bili daleč od počitka. Mučile so jih druge skrbi ...

„Mi bi morali pravzaprav poiskati patra Lobisserja,“ so menili.

„Pa ga poiščite, če spadate k njemu!“ so jim posmehljivo odvrnili Dunajčani.

Granictalerji si niso dali dvakrat svetovati, temveč so se dvignili in jo mahnili iz korita. Z njimi so odšli tudi Sirničani. Dokler niso prišli do vrha police, ni nobeden spregovoril besedice. Ko so bili pa že na ravnini, se jim je mahoma odprlo:

„Prekleti čuši, zaradi njih bi lahko še sitnosti imeli,“

„Onstran Drave nisem ničesar zgubil.“

„Glavno je, da smo se tu izmotali; naprej bo že šlo.“

1. Iz kakšnega položaja se nekako izvijejo? ____ () ____

2. Kaj so umikajoči se Slovenci potopili? ____ () ____

3. Po katerih krajih hodijo, odkar so zapustili Celovec?

Po samih ____ () ____

4. Slovenski napisi naj bi bili () ____

5. Kot kaj pozdravljajo bogati purgarji volkswehrovce?

____ () ____

6. Kdo nima interesa, ali je na hišah slovenski ali nemški napis? () ____

7. Kje so pridigovali, da je nemška domovina v nevarnosti? ____ () ____

Geslo ti pove, da jih je
nahujskala () () () () () () ()
1 2 3 4 5 6 7